

BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI LAP.

Megjelenik hétfő és csütörtök kivételével minden nap.

HIRDETÉSEK a szerkesztőségben és a kiadóhivatalban vétetnek fel.
Szerkesztőség: és Kiadóhivatal:
Bende Imre-u. 3. sz.

Társzerkesztő:
Wagner Anta!

Laptulajd. és fel. szerkesztő:
Dr. Valentin Emil

Előfizetési árak:
Egész évre 10 kor. Vidékre 16 kor. Egyes szám ára 4 hiller

Deputáció-járás

lesz e hó 21-én, kedden Budapesten. Baja város küldöttsége fogja végig járni a miniszteriumokat, hogy megsürgesse a bajai ügyek elintézését. Felkeresik az igazságügyminisztert, akitől a törvényszéket kérik. Onnan a kultuszminiszterhez mennek, akitől kérik a színház szubvenciót, a kereskedelmi iskolát és a leánypolgári iskolát. Majd a honvédelmi miniszterhez mennek, ahol katonaságot kérnek és a honvédhuszár laktanya építési ügyének a kedvező elintézését fogják instálni.

Ez a tényállás. Ez a valóság.

Ami a helyi ügyek gyors és kedvező elintézésére vonatkozó kérést illeti, abban mindenki megegyezik, hogy helyes. De azt már megengedjük, hogy ez az idő nem éppen a legalkalmasabb arra, hogy Baja város deputációzzék a kormánynál.

A mai viszonyok között, amikor éppen a városok polgárai forronganak, amikor egyik város a másik után ad roszaló kifejezést a kormány adóügyi és választói jogi politikája felett, amikor az ország fővárosa és a vezérlő vármegye súlyos aggodalmainak a kormány iránti bizalmatlansági nyilvántással ad kifejezést, akkor nem szabad — szerény véleményünk szerint — egy városnak, egy speciálisan kereskedelmi és ipari városnak még véletlenül sem deputációt küldeni a kormányhoz.

Hogy lesz-e haszna ennek a küldöttség járásnak az még akkor sem egészen bizonyos, ha minden egyes miniszter és a miniszterelnök külön külön és az összminiszterium együttvéve ígéretet tesz a kérések teljesítésére, mert ígéretének betartására még módja sem lesz. Mert amint a mai viszonyok állanak, a

Lukács-miniszterium alatt alaposan megíngott a talaj. Az adóügy ellenes mozgalom egyrészt, a reakciós választói jogi javaslata ellen intézett roham más részt olyan erős, hogy ebbe alighanem beletörök Lukácsék bicskája. A mai kormányoknak már a feje felett suhog a halál angyala szárnyának szele.

A deputációt éppen azért valószínűleg — az eddigi rideg és elutasító szokásuktól eltérőleg — nagyon is szívesen fogadják és előre el lehetünk rá készülve, hogy a fővárosi kormánypartik lapok hosszú tudósítást fognak hozni erről a deputáció-járásról, amely ilyenkor, ilyen válságos időben nagyon jó támasztéknak jön a kormány reakciós, népellenes politikája alá.

Kérdés, hogy nem lenne helyesebb bevárni a krízis elmúltát és majd az új napot, az ujonnan kinevezendő kormányt kellene üdvözölni. Egy olyan város, amely a kormánytól vár valamit, helyesebben teszi, ha e felett gondolkodik.

F. K.

Államosítják a rendőrséget

A rendőrség különválasztása.

— Saját tudósítónktól. —

Régen húzódó tervek és viták állandóan napirenden tartják a vidéki városok rendőrségeinek államosítását. Kétségtelen, hogy a rohamosan fejlődő magyar városok közbiztonsága s az ország egyöntetű közrendje sürgeti az államosítást, mert a városi rendőrségek főtartása és továbbfejlesztése olyan

terheket ró a városokra, amelyeknek megfelelni nem tudnak.

Most úgy értesülünk, hogy ez a régi terv a közeljövőben a megvalósulás stádiumába jut, illetékes helyről nyert értesülés szerint úgy tudjuk, hogy a belügyminisztériumban már elkészültek a vidéki rendőrségek államosítására vonatkozó általános tervekkel s az 1913-ik év végére már kész törvényjavaslattal fog a belügyminiszter előállni. Pekári Ferenc miniszteri tanácsos, aki a vidéki rendőrségek államosítását kidolgozta, már elkészült az általános tervekkel, csupán még az egyes városok helyi viszonyainak tanulmányozása szükséges, mert a minisztériumban tisztában vannak azzal, hogy nem lehet teljesen egységes rendőrintézménnyel fölcserélni a különböző viszonyok közt fejlődött városi rendőrségeket. Éppen ezért Pekári Ferenc miniszteri tanácsos ebben az évben is tüzetes tanulmány tárgyává fogja tenni a speciális vidéki rendőrségi viszonyokat. Sorba fogja látogatni azokat a vidéki városokat, amelyekben tavaly nem járt, hogy személyes tájékozást szerezzen a helyi viszonyokról.

A rendőrséget terv szerint teljesen el fogják választani a közigazgatástól, de azért a rendőrkapitány a rendőrséggel kapcsolatos ügyekben szavazati joggal bíró referense marad a tanácsnak és hivatalból tagja a képviselőtestületnek. Egyik kívánsága lesz a belügyi kormányzatnak a külön rendőrségi épület.

Tudósítónk fenti értesüléséből azt kell következtetnünk, hogy hiába húzódozunk a csendőrlaktanya felépítésétől, ha valóra válik a kormány terve, csak kell építenünk nem csak laktanyát, de hivatalos helyiségeket is.

Csak hogy azt hisszük, hogy a Lukács kormányának nem lesz ideje a rendőrség államosításának a keresztülvitelére. Mire odajutunk már rég elföldelte az adótörvény és a választói jog mozgalma.

Koresolyák

Contassa, Marquise, Jégkirály, Kondor, Columbus, Jégvirág, továbbá a szabályozható Blitz Glória-Blitz Moment, Tell, Blosta, Express egyszerű és vésett talppal, valamint csiszolt és nickelezett kivitelben nagy választékban legjutányosabb

árban

Drescher Gyula

vaskereskedésében

kaphatók.

TELEFONHIREK.

Bpest 1912. január 16.

Az új kultuszügyi államtitkár

kinevezése dolgában különféle személyi kombináció van forgalomban. Legelső sorban Szász Károlyt emlegették. Most dr. Kérészi Zoltán kassai jogakadémikai tanár személye áll előtérben.

Beszélnek még Kovács Gyula dr egyetemi magántanár kinevezéséről is.

Képezdei igazgató — szerb igazgató.

A zombori szerb tanítóképző igazgatója, Stoics Rásó szerb író ellen a zombori ügyészség — mint nekünk Budapestről telefonálják — feljelentést tett azért, mert állítólag államellenes irányú cikkeket tett közzé. Az ügyészség megkeresésére figyelemmel kísérik, hogy vajon működése nem-e államellenes irányzatú.

Török görög háború.

Athénből jelentik, hogy Medjidie török csapata kifutott a Dardanellákból. Egy görög kikötőt megtámadott, egy görög csapó hajót elsüllyesztett, a 18. január 16-án bombázta és a város villamosát tönkretette.

Szerb—Montenegró unió.

Belgrádból jelentik, hogy Szerbia és Montenegró a béketárgyalások befejezése után unióba lép. Közös külképviselet, közös hadügyük lesz. Csupán a gazdasági részük lesz különálló. A két ország évenként egy történelmi nevű városban tart közös országgyűlést. Ezt a tervet már teljesen befejezetnek mondják.

NAPIHIREK.

A Káth. Nőegylet szombat esti művészestélye iránt szokatlanul meleg érdeklődés nyilvánul meg a közönség részéről. És ez nem csoda, mert ha tekintetbe vesszük, hogy a rendezőség ezuttal a szó legszorosabb értelmében művészi programmal lép a publikum elé s ha tekintetbe vesszük, hogy az egyes elemek interpretálása olyan »kezekbe« van ezuttal letéve, hogy e körülmény maga is a siker dokumentuma, — csak

természetes, hogy a közönségnek még a különbözőbb részében es érdeklődésnek kell megnyilvánulnia. Persze az érdeklődés homlokterében az országos hírnevű dalköltő: Lányi Ernő és leánya, a »nyugatista« írók legkiválóbbjainak egyike: Lányi Sarolta állanak de tulszerénység volna meg nem állapitanunk, hogy helybeli művészeink nem kevésbé gyakorolnak vonzó hatást, mint a vendégművészek. Így péld. a közönség újból látni és hallani kívánja Wagner Antalnét, ki legutóbbi fellépésével általános bálmatot keltett, újból és újból meghallgatni kívánja Riszner Edénét, kinek énekművészetével betelni nem tud, de nem is akar. S ha még tekintetbe jő, hogy péld. Risznernek énekét a jeles muzsikusi: Riszner Ede fogja zongorán kísérni, továbbá, hogy Lányi Sarolta és Wagner Antalnét előadását Tordai Anyos dr. conference-beszéde fogja megelőzni s az estélyt ezzel is mintegy irodalmi estét avatni, a publikum szimpatikus érdeklődése nemcsak érthető, de szinte természetes is.

Műkedvelői előadás. A Bajai Sport Egyesület folyó hó 25-én este pontosan 8 órakor a Bajai Ipartestület nagytermében footballista bált rendez, melyet műkedvelő színelőadás előz meg. Színeze kerül: Az áldozati bárány. Bohózat 3 felvonásban. Irta Walthor Oszkár. Utána tánc. Számozott személyjegy 2 kor., II-ik hely 1 kor. 60 fill., Állóhely 1 kor. Az esti pénztárnál minden jegy 50 fillérrel drágább. Jegyek kaphatók: Lukács V. dohánytözsdejében, özv. Fogt Alajosné és Rehák György virágüzletében. A főpróba 1913. január hó 23-án este 8 órakor lesz. Belépődíj 30 fill.

Meghívó. A bajai polgáriolvásó egyesület rendez évi közgyűlést e hó 28-án délután 4 órakor tartja meg saját egyleti helyiségében, melyre t tagjait ezután is tisztelettel meghívja. — Tárgysorozat 1. Elnöki jelentés. 2. Pénztárnok zárószámadása és költség-előirányzata. 3. Könyvtárnok jelentése. 4. Tisztújítás 5. Indítványok.

A vasuti park vendéglője dolgában kedden délután árlejtés volt a városi gazdasági hivatalban. A vasuti park vendéglőjének felépítésére legelőnyösebb ajánlattevő Singer László, a vasuti vendéglő bérlője volt. Singer László bemutatta a teljesen modern, elegáns parkvendéglő terveket, amelyek szerint építeni kíván. — Itt jegyezzük meg, hogy a nyári vendéglő létesítésének és fennállásának egyik természetes feltétele az, hogy a város rendezze a vendéglőhöz vezető utakat és gondoskodnia kell azoknak járhatóvá tétele mellett a rendszeres megvilágításáról is. Ez nélkül a vendéglő aligha élhet meg.

A közigazgatás államosítása. Pozsonyvármegye 1912. december hó 18-án tartott törvényhatósági bizottsági ülésén foglalkozott a közigazgatás államosításának kérdésével és erre vonatkozólag átiratot intézett Baja város közönségéhez, hogy hasonló szellemben írjon fel a képviselőházhoz.

A felköszöntő. Egy több gyermekes családapával történt ez a kis baleset. A kitűnő hattagu családapának nevenapja volt és ebből az alkalomból mindegyik gyermeke felköszöntötte. Persze már zsebében volt mindegyik számára az ajándék. A legkisebbet, a Lacikát nem tanították semmire. Ő csak nézte, mint kapják a többiek a játékot, a szép versekért. Egyszer csak odatipeg ő is. hátha kap valami ajándékot.

— Papa, én is, én is!

— Ohó, hadd hallom előbb a verset, — csak az kap ajándékot, aki verset mond. . . Ha te is tudsz, fiacskám, akkor mond el szépen. . .

— Tudok — felelte határozottan a kis fiú.

És apa tulboldogan, nyájas arccal, sugárzó örömmel várta a kedvence köszöntőjét. A kis gyermek pedig úgy, mint a testvérei, meghajította magát és büszkén citálta a kis képeskönyvből emlékeztetésben maradt versikét:

»Te otromba viziló,

Vizben lakni ugy-e jó!

Társas utazás. Makfalvi Ferenc kassai kereskedelmi iskolai tanár husvétkor társas utazást rendez Olaszországba. Programja van véve Róma, Tivoli, Nápoly, Pompeji, Capri-sziget, Sorrento, Pozzuoli a Tuzarótó stb. A két hétig tartó s minden kényelmet nyújtó utazás II. osztályban (hajón I. oszt.) összes költsége a külön kirándulásokat, borralakat, vezetőket, belépő-díjakat is beszámítva 320 korona. Elsőrangú szállodák és ellátás. Indulás Kassáról március 14-én. Jelentkezni lehet Makfalvi Ferenc tanárnál (Kassa, Mikes-utca 10) és László Bélánál a Kassai Hirlap szerkesztőjénél, akik szívesen küldenek programot s annak bővebb felvilágosítást úgy a jelen, mint a július hónapra Norvégiába tervezett társas utazásról.

A szerencsevadászok. Fodor Károly segédszerkesztőnknek a debreceni Csokonay kör irodalmi pályázatán dicsérettel kitüntetett színműve február hó második felében kerül ki a sajtó alul. Előfizetéseket és megrendeléseket elfogad a Corvin-nyomda (Baja, Mátyás király-tér 8.) A mű ára 2 korona.

Teljesen díjtalanul kapja meg mindenki az összes cipő- és bőrkereskedésekben a művésziesen kiállított »Berson« fali naptárt, amelyet a »Berson« gummisarok gyárosaai tisztelt vevőiknek újévi ajándékkul felajánlanak.

Rum és likőr készítése házilag 50—100 százalék megtakarítással jár, ha a Gyarmati-féle rum- és likőr-eszenciákkal otthon készíttik a rumot és likőroket. Számtalan elismerő levél bizonyítja ezeknek kitűnő minőségét. Készítési módja a legegyszerűbb. Érdeklődőknek prospektus és használati utasítással díjtalanul szolgál Gyarmati Emil gyógyszerész. Bármely eszenciának I üveg ára 50 fillér.

FODOR KÁROLY

segédszerkesztő.

Telefon: Szerkesztőség és kiadóhiv. 101.

TUBERCULIN
ÖRKENY

Slessen addig, míg nem késő egészségét visszazserezn!

Egy jelentősebb létszámú meggyőzés az összes légzőszervek legkülönbözőbb megbetegedését vonhatja maga után. Igyekszünk idejekorán alejt venni a bajnak, mert a könnyelmű elhanyagolás sokszor végzetesé válhat. A meghűlésből eredő köhögés, rekedtség, meghűlés, nehézségtelenség és a légzőszervek hirtelen megbetegedéseinek kitűnően bevált az orvosi előkelőségű **TUBERCULIN**. Mindenütt kapható. Egy üveg ára 2 korona 50 fillér, egy nagy üveg ára 5 korona. Postán legközelebb 3 üveg rendelhető meg utánvetéllal az egyedüli főraktárból.

Diana-gyógyszeriár, Budapest, Károly-körút 5. szám

Bajai telefon az. 137. Pécsi telefon az. 16 és 31.

Értesítés.

Azon üzletünk ellen irányuló valóltan híreszteléssel szemben, mintha mi bajai sörfőraktárunkat Baja és környéke részére megszűntetni szándékoznánk, értesítjük tisztelt vevőinket, hogy ezen hír rosszakaratu koholmány és mi tovább is a szokott kiváló minőségű söreinkkel a hozzánk fordulókat a legnagyobb pontossággal fogjuk kiszolgálni. |

B. rendeléseiket kérve, vagyunk teljes tisztelettel

HISCHFELD S. SÓRGYÁR
részvénytársaság. Pécs.

Negyven éve

fennálló jó forgalmu vegyes kereskedés jó italméréssel, trafik, bélyeg és lópor eladása, ugyszintén gabonakereskedés, kényelmes lakás és elegendő magtárhelyiség, visszavonulás miatt kedvező feltételek mellett eladó. Az épületek esetleg bérbe adandók. — Bővebbet a tulajdonosnál, Guttman Bernát Báta, Tolnamegye és Grósz Abrahámnál Baján

Azonnal kiadó.

Az állatvásártéren a disznópiaccal szemben (szegedi-ut 24. sarok) egy kocsimahelyiség a hozzátartozó mellék-helyiségekkel együtt.

Bővebbet, Szegedi-ut 39.

Vanogya dűlőben fekvő jó karban levő

szőlőm eladó.

id. Nánay Lajos.

Tanulók

fizetéssel felvételnek.

Grünhut Miksa
nagykereskedő.

Törlesztéses kölcsönöket

engedélyezünk

15-től—65 évig

terjedő időtartamra

4¹/₂ 0 alapon,

kedvező feltétel-ek mellett.

Bajai Keresk. és Iparbank.

Formája
Kivitele
Finomsága
Tartóssága
és
ára a
világhírű

SALAMANDER

cipőnek, a legkényesebb igényeket is kielégíti. Egységárak:

Salamander . . . . . K 16 50
Salamander Luxus . . . . . K 20 50

Egyedelőrusítás Baja és környékére

Rózsahegy József

cipőüzletében

BAJA

Városi bérház.

*

708. szám.
végr. 1912.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-e. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a bajai kir. járásbírósnak 1912. évi Sz. I. 636—639/2. számú végzése következtében dr. Monostori Gyula ügyvéd által képviselt Ripp Samu és a katymári takarékpénztár javára 943 K — f s jár. erejéig 1912. évi nov. hó 16-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján felülfoglalt és 2650 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: 40 méterm. buza, 30 méterm. zab, 10 méterm. esőves kukorica, 3 tehén, 10 sertés nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a bajai kir. járásbírósnak 1912. évi V. 790/1. sz. végzése folytán 943 K és 180 korona tökékövetelés, ennek a lejáratól járó 5% kamatai, 1/2% váltódíj és eddig összesen 292 K — f.-ben bíróság már megállapított költségek erejéig, Bácsborsodón 114 házszám alatt leendő megtartására 1913. évi január hónap 27-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitzetnek és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-e. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az előírt ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-e. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Baja, 1913. évi január hó 3-án.

P. H.

Szegő József s. k.
kir. bír. végrehajtó.

A Neushlosz-féle

NASICI tanningyár
és
gőzfűrészek

részvénytársaság

susine-
gurgjenovaci

parketgyára ajánlja kiváló minőségű szlavoniai tölgyfából termelt

parkettáit

Értekezhetni lehet a részvénytársaság barcsi üzletvezetőségével

BARCSON

Gőzfűrésztel. Telefonszám 15. Levél és táviratcim: Nasicgyár, Barcs.

Jégpálya megnyitás!

A Bajai Sport-Együt a gróf Széchenyi utcai jégpályát kezelésbe véve megnyitotta Bejárat az ipartestülettől.

Jedényjegy:

1 személyre . . . . . 6 K
Deák (fiú) részére . . . . . 4 K
Kisérőknek és nézőknek . . . . . 2 K

Egyszeri látogatás:

Korcsolyázóknak . . . . . 50 fill.
Deákoknak . . . . . 30 fill.
Kisérők és nézőknek . . . . . 20 fill.

Jegyváltás a telepen.

Dijak előre fizetendők.

Hirdetések felvételnek a kiadónál.

Főgynököt keresünk.

Elsőrangú biztosító társaság, mely az összes ágazatokkal foglalkozik keres megfelelő összeköttetéssel bíró intelligens urat, aki Baja és környékére felülhajtandó főgynökséget elvállalná. Cim a kiadóhivataltba.

Egy háztelek

közvetlen a szt. Antal-utcai iskola mellett eladó. Ugyanott szép magas nővész buxusok kaphatók.
Értekezhet Szt. Antal-utca 56. szám

SALVATOR

GUMMI SARKAK

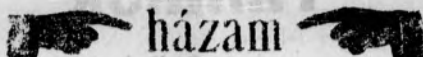
VILÁG CZIKK

**UTÓLÉRHETETLEN
TARTÓSSÁGÚ!**

**MINDENÜTT
KAPHATÓ.**

A Petőfi Sándor utca 11. száma

házam

négy szobás lakással, összes mellékke-
lyiségekkel és nagy kerttel **kiadó.**

Dr. VALENTIN EMIL.

Jól főlő magyar lencse

literenként 40 fillérért kapható Bende
Imre-utca 3. szám a „Központi” hátsó
kapuja mellett. — Ugyanott jó házi
szappan 76 fillérért.

Köhögés, rekedtség és hurut
ellen nincs jobb a

Réthy-féle pemetefű-cukorkáknál!

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határo-
zottan Réthy-félét kérjünk, mivel sok ha-
szontalan utánzata van. Az eredetinek minden
egyes darabkáján rajta van a »Réthy« név.
1 doboz ára 60 fillér. Mindenütt kapható.
Csak RÉTHY-félét fogadjanak el!

BIOGLOBIN.

Vérvégző ital! Új életerőt ad!

Ki idegesnek, erélytelennek, ki kimerítő
betegség, vagy súlyos lelki megrázkódítás
következtében gyengének érzi magát, ki
vérszegény, kimerült, étvágytalan, fáradt,
vagy álmatlan, az ne használjon mást mint a

BIOGLOBINT

Fejlődésben elmaradt gyermekeknek érté-
kes táp- és erősítő-szer.

Egy üveg ára 3/50 K. Próbá üveg 2 K.

Kapható:

Schubert városi gyógyszertárban Zombor

a üveg vételénél portómentesen szállítatik tehát sem-
miféle költség nincs!
Csak akkor valódi ha az üvegen cégem olvasható.

Zongorák és Pianinók

esakis elsőrangú gyártmányok — Laubergér és Gloss, Oeser Ferenc

továbbá Neuburger Adolf gyáraiból — kaphatók:

ifj. Wagner Antalnál Baján,

a legkedvezőbb fizetési feltételek mellett minden árfelemelés nélkül, 10 éves jótállás.

Nánay Jurel

könyvnyomdája
Bácsalmáson.

2

Könyvnyomdai munkák
izléses, gyors és
jutányos elkészítése!!!
Közszégi nyomtatvány-
raktár!

PALMA

valódi
**KAUCSUK-CIPŐSAROK
DOBOZA,
MINŐSÉGE:
ARANY**

- Egyszerűen díszes cementlapok □²-ként 2-24 K-tól kezdve
  - Csiszolt mozaik lapok □²-ként 5 K-tól kezdve
  - Beton műkölépcső f. mtr.-ként 5 K-tól kezdve
  - Csiszolt granit lépcső f. mtr.-ként 10 K-tól kezdve
  - Beton sarkeret 2 m. hosszú 1 m. széles 15 K-tól kezdve
  - Beton sarkeret 1 m. hosszú sírfedőlappal 50 K-tól kezdve
  - Drótbetétes cementcsövek 15-100 cm. átmérőig
  - Kut fedőlapok betonból 20 K-tól kezdve
  - Kutmedencék betonból 6 K-tól kezdve
  - Vízmedencék betonból 16 K-tól kezdve
  - 1 kocsi dunai homok hazaszállítva 4 korona.
  - Mindenféle beton- és műkő munkát elvállal
- Grünhut Miksa**
Spitzer-féle téglá- és csemeterugyára.